

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

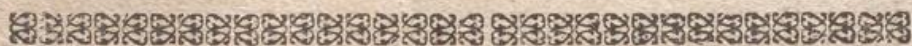
Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 33. & 34. lib. Exodi, in quibus describitur data venia perduellibus, pœnitentiaam agentibus, Moysis preces, & promissiones divinæ ei factæ. Moysis reditus in Montem nullô ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

fericordiam sentiret. Hoc exemplum Christianis objiciens Chrysoſt. hom. 35. in Joan. inquit: *Pudeat nos, & incredibilem ſocordiam noſtram deploremus: Triginta octo annos ille exſpectaverat continuos; nec ejus impletum eſt deſiderium, nec id culpâ aut negligentia ejus factum eſt; nec propterea deſperavit. Nos autem ſi vel decem dies orationibus invigilantes non exaudimur, jam tepeſcimus.*

FASCICULUS XIX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Deſumpta ex cap. 33. & 34. lib. Exodi, in quibus deſcribitur data venia perduellibus, pœnitentiam agentibus, Moysiſ preces, & promiſſiones divina ei factæ. Moysiſ reditus in Montem nullò comitante. Legum receptio.

N. 116. *Considera I.* **T**Antam eſſe Bonitatem & Clementiam Dei; ut majora sæpè Beneficia peccatoribus impertiatur poſt lapſum, per pœnitentiam ad ſe denuò reverſis, quàm poſſederint antè. Enim verò perduellibus Iſraëlitis promittit v. 2. citati cap. miſſurum ſe eis præcurſorem Angelum, qui eos ducat in terram melle & lacte fluentem. S. Auguſt. in Pſal. 70. ſcribens aſſerit: *Considerans vitam meam præteritam video, quid mihi debebatur, & quid acceperim ab eo, quod mihi debebatur. Debebat mihi pœna, ſed reddita eſt mihi gratia, debebat Gehenna, ſed data eſt mihi vita æterna.* Exeuntes Phariſæi, ut refert Matth. c. 12. Conſilium inière adverſus Jeſum, quomodò eum perderent? quid hoſtilibus hiſce machinis ultor opponit Salvator? nunquid fulmina pluit ſuper Judæam? hem! reſpondet Evangeliſta: *Secuti ſunt eum multi, & curavit omnes.* Reponens non tantùm bona, ſed & optima pro malis, quæ in ſacratum ejus Corpus machinati fuerant Iſraëlitiæ; quare Jeremias Propheta deſcriptis priùs Populi peccatis ſubjungit nomine Dei cap. 3. *Non deſinam benefacere. Quòd Juſtos Deus diligit, non miror; Quia Recti diligunt illum.*
Quod

Quod colloquatur Justis, quasi homo ad amicum suum v. 11. cit. c. 33. Non miror, quia illi cum Moyse eloquia ejus ubique gentium prædicant, & extollunt. Quòd Justus det requiem v. 14. cap. cit. Non miror: quia illi sine requie cum Moyse vivunt, donec inveniant locum Domino. Quòd justii inveniant gratiam coram Domino v. 17. cit. cap. Non miror: quia injuriantibus se amore Dei cum Moyse largiuntur veniam & gratiam. Quòd demum justis ostendat omne bonum v. 19. cit. cap. Non miror, quia illi nil magis cum Moyse in vita fugiunt, quam malum culpæ; Sed quòd Joanne teste c. 3. Deus sic dilexerit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, summè miror; quid enim mundus nisi Hostis Dei, proditor Christi, persecutor Justorum, contemptor divinarum legum, Justitiæ omnisque virtutis osor, & ut paucis omnia absolvam, quid: nisi totus in maligno positus? Et tamen sic eum dilexit, ut filium suum daret, & quod majori admiratione dignum, ut daret illum à juventute in laboribus versatum, proditum à discipulo, captum à Judæis, flagellatum, spinis coronatum, & in infami ligno suspensum. Si Deus dedisset illum ut Regem Gentium, ut Principem Populorum id magnæ exstitisset gratiæ indicium: tantam tamen admirationem non mereretur; naturale namque est divinæ Bonitati, creaturis communicari: sed dari illum non nisi ut novissimum virorum, despectum, innumeris contumeliis affectum, extrema tormenta passum, & id in solius hominis utilitatem, quis satis admiretur? grandis illa fuit in Neronem Agrippinæ matris amor, quòd audiens ab ariolis, regnaturum quidem Neronem, sed se vitam perditurum, responderit. *Occidat, modo imperet.* Erat illa Mater, Nero filius, quos inter excessus amoris si quandoque detur, naturæ limites non excedit. Sed Deum immortalem pro creatura mortali, & hac quidem divinis legibus tam rebellem, pro acceptis gratiis tam ingrata morti, morte non simpliciter, sed turpissimè, quis non dixerit amoris ac Clementiæ esse excessum inexplicabilem, intuitu cujus in lacrymas non resolvatur? & in mutuum amorem ac obsequium se vicissim non libentissimè impendat?

Considera 2. Quòd licet erga Populum, à strage residuum, clementem se exhibuerit Deus, ut ei promiserit Angelum præcursorem: tamen nullum ex illis (de peccato quidem contritis) dignum duxerit, qui cum Moyse ascenderet sacrum Montem: quia videbatur de

præterito peccato in illis aliquid maculæ remanere, vî cuius excludebat eos à propinquiori accessu, quò adhuc fuerant indigni. Non disparis conditionis sunt defunctorum quorundam Christianorum animæ, quæ licet de peccatis suis egerint pœnitentiam, residuas tamen ad æternitatem detulerunt maculas, vî quarum ab accessu divini montis, cui cœlestis Jerosolyma insidet, ad tempus suspenduntur, piacularibûs flammis emundandæ. Dum enim quærit regius vates: *Quis ascendet in montem Domini?* respondet: *Innocens manibus & mundò corde &c.* Cùm autem teste S. Vincentiò Ferrer. Serm. 3. Dom. adventûs: Pœna purgatorii, quantum ad pœnam Damni & Sensûs excedat omnem pœnam hujus vitæ. O quàm magna commiseratione dignæ sunt, tantis pœnis affectæ animæ, & quàm studiosè eisdem succurrendum? de illis, nullum auxilium sibi ferre valentibus meritò dixerim illud Centurionis: *Puer meus jacet in lecto paralyticus, & malè torquetur.* Purgantes animas sine injuria *pueros* voco propter innocentiam, quâ sunt à culpa liberi, etsi non liberi sint à pœna. Jacent in lecto, ipsâ Laurentii craticulâ, aut Agathæ rogo sexcentiès crudeliôr. Jacent in domo horroris & vastæ solitudinis, in qua nil est audire, nisi geinitus & suspiria, nil videre nisi tormenta & cruciatus, nil tangere, nisi rogos & ignes, nil gustare nisi flammæ & sulphur. In domo jacent, in qua jacere se crediderat Hussiticus Princeps, quando percussus à Dæmone, ab amicis derelictus, ab omni morborum genere turmatim invasus, exclamavit: *Infernus domus mea est, & in tenebris stravi lectulum meum.* O domum luctuosissimam & nullis sat describendam verbis! & quot miseræ caput, jacent defunctorum animæ in hac domo paralyticæ, omnî membrorum usu, nempe omnî merendî facultate, omnî se ipsas adjuvandi auxiliò penitè destitutæ, solùm pendentes à nostra ope, quàm avidissimè exspectant. Et quàm malè torqueantur luculenter docent jam adducta Vincentii verba, tormentis ex multiplici fonte manantibus. Unum ex his provenit ab igne, cujus tanta est acrimonia, ut in comparatione illius subtilem illam fulguris flammam, quæ tamen in momento durissima quæque consumit experienciâ teste, Rorem dixeris. Beda noster in Psal. 37. v. 1. scribens inquit: *Nec immeritò tantùm timet (David) hanc correptionem (purgatorii ignes) quia attendit eam esse graviolem, quàm quidquid unquam passi sunt latrones vel Sancti Martyres.* Auget hanc pœnam temporis diurnitas, quæ in aliquibus ad aliquot annos extenditur, ratio

ne

ne cuius tot anniversaria celebrat Ecclesia. Auget illam continuatio in eodem statu, illô medicorum Principiô nullum hîc reperiente locum: *Dolores quô magis intensi, eò minus diuturni.* Aliud tormentum, & quod priori longè acerbius est, provenit ex carentia visionis beatificæ, quam quô ardentius desiderant, eò dolorosius ferunt, sibi denegari eò tempore, quô fruendum illâ erat. Augetur tormentum isthoc ex consideratione tot mediorem, quibûs illam consequi facilimum extitisset. Augetur ex consideratione denegatæ sibi occasionis etiam minimum assequendi meritum, minuendi pœnam, aut abbreviandi præfixum tempus. Augetur demum maximè ex ipsa conformitate voluntatis, quam habent cum Deo puniente, quô enim magis summo bono placere desiderant, eò gravius sentiunt, se tales neutiquam esse quales avidissimè cuperent esse. Quis quæso mortalium hæc tormenta, aliis silentio involutis, vel obiter tantum perpendens, non summa tangatur cômiseratione? quis non moveatur ad ferenda eis auxilia? Moyses Israëlitis propitium redditurus Deum v. 8. & 9. cit. cap. procidit in genua, fundens calidissimas preces. Idem agendum Christiane Lector pro obtinenda libertate defunctorum. *Primogenitum asini redimes ove,* imperat hîc Deus Moyse v. 20. Tu pariter pro anima proximi, instar asini reliquias peccatorum suorum portantis, quibûs onerata cecidit in puteum purgantium flammaram, offer *ovem* illam, quæ physicè mactata est in cruce, & mysticè mactatur in Altari, & *salvabitur.* Nam teste Zachariâ c. 9. *In sanguine Testamenti emisisti vinctos de lacu.* Sanguis Testamenti est ipse sanguis agni Eucharistici. Quem S. Bernardus quondam celebrandô pro defunctis offerens, vidit in raptu scalam à terra usque in Cœlum surgentem, quam Angelis comitantibus salvatæ animæ ascendebant. Paulus Arigni de Roma nova.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 35. & 36. lib. Exodi, in quibus describitur Liberalitas Israelitarum post acceptam legem de faciendis oblationibus. Structura Aria, Propitiatorii Candelabri &c.

Considera 1. **Q**UAM liberales erga Deum fuerint Israëlita: nam o. N. 118.
omnia ad ejus Cultum requisita, sive ea constiterint aurô vel argentô, pretiosis gemmis vel purpurâ, mente promptissimâ (ut loquitur